

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 1 sierpnia 2017 r., wydanym w sprawie z powództwa G. C., A. Z. i A. G. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Kutnie oddalił powództwo.

Apelację od tego wyroku złożyli powodowie, zaskarżając go w całości i domagając się jego zmiany poprzez zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kwoty 826,80 zł z umownymi odsetkami za opóźnienie według stopy równej dwukrotności stopy odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 636,80 zł od dnia 14 lutego 2017 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego, a ponadto żądając zasądzenia od pozwanej na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie:

- art. 720 § 1 k.c. poprzez uznanie, że pozwana jest zobowiązana do zwrotu niższej kwoty pożyczki od tej, którą otrzymała w wyniku umowy zawartej w dniu 7 stycznia 2016 r., a nie kwoty takiej samej;
- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej, oceny materiału dowodowego, a tym samym nieprawidłowe przyjęcie, że kwota prowizji nie może być zaliczona do kwoty pożyczki, że dokumenty uzyskane z systemu teleinformatycznego posiadające cechy umożliwiające weryfikację istnienia i treści pisma muszą być potwierdzone za zgodność z oryginałem oraz że powodowie nie przedstawili żadnego dowodu, który potwierdzałby zawarcie przez pozwaną przedmiotowej umowy, chociaż strona powodowa potwierdziła dokonanie wpłat przez pozwaną tytułem spłaty zawartej umowy pożyczki;
- art. 339 § 2 k.p.c. przez odmowę przyjęcia za prawdziwe twierdzeń powodów, pomimo że nie zostały wykazane przez Sąd I instancji okoliczności podważające te twierdzenia, tj. wykazujące, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna. W pierwszej kolejności zaznaczyć trzeba, że niniejsza sprawa rozpoznana została w postępowaniu uproszczonym, to zaś determinuje konieczność zastosowania określonych dla tego rodzaju spraw regulacji szczególnych, zwłaszcza dyspozycji przepisu art. 505¹³ § 2 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, to uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W dalszej kolejności trzeba mieć także na uwadze, że w postępowaniu uproszczonym apelacja ma charakter ograniczony, a celem postępowania apelacyjnego nie jest tu ponowne rozpoznanie sprawy, ale wyłącznie kontrola wyroku wydanego przez Sąd I instancji w ramach zarzutów podniesionych przez skarżącego. Innymi słowy mówiąc, apelacja ograniczona wiąże Sąd odwoławczy, a zakres jego kompetencji kontrolnych jest zredukowany do tego, co zarzuci w apelacji skarżący. Wprowadzając apelację ograniczoną, ustawodawca jednocześnie określa zarzuty, jakimi może posługiwać się jej autor i zakazuje przytaczania dalszych zarzutów po upływie terminu do wniesienia apelacji – co w polskim porządku prawnym wynika z art. 505⁹ § 1¹ i 2 k.p.c. (tak w uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów SN z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC Nr 6 z 2008 r., poz. 55; tak również M. Manowska, „Apelacja w postępowaniu cywilnym. Komentarz. Orzecznictwo”, Warszawa 2013, s. 305 – 306). Tym samym w ramach niniejszego uzasadnienia poprzestać należy jedynie na odniesieniu się do zarzutów apelacji, bez dokonywania analizy zgodności zaskarżonego rozstrzygnięcia z prawem w pozostałym zakresie.

Nie ulega wątpliwości, że w sprawie niniejszej dla uwzględnienia powództwa konieczne jest ustalenie przez Sąd faktu powstania przedmiotowej wierzytelności i jej wymagalności. Art. 339 § 2 k.p.c. obliguje Sąd – o ile zachodzą przesłanki do wydania wyroku zaocznego – do przyjęcia przytoczonych w pozwie twierdzeń powoda o faktach za prawdziwe, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa; oczywiście jest jednak, że nie istnieje po stronie Sądu obowiązek uznania za trafną oceny powoda co do skutków prawnych,

jakie z tych okoliczności wynikają na gruncie prawa materialnego w kontekście zasadności dochodzonego roszczenia. Podkreślić należy dobitnie, że nie są twierdzeniami o faktach poglądy strony powodowej co do tego, jakie roszczenia i w jakiej wysokości mu przysługują wobec strony pozwanej, gdyż określenie stanowiska co do tych kwestii jest efektem zastosowania prawa materialnego do ustalonych w sprawie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i należy do Sądu. W ramach uzasadnienia złożonego pozwu przy dużej dozie dobrej woli można odnaleźć pewne twierdzenia dotyczące powyższych faktów. Powodowie wywodzą tam, że wierzycelność dochodzona pozwem powstała w chwili zawarcia umowy pożyczki z pozwaną, a tym samym jej źródłem jest złożone wówczas przez pozwaną oświadczenie woli. Wskazują, że umowa została zawarta w ten sposób, że E. B. za pośrednictwem internetu złożyła wniosek o zawarcie umowy pożyczki, a kiedy ów wniosek z wykorzystaniem tego samego kanału komunikacyjnego został zaakceptowany przez pożyczkodawców, wyraziła następnie w sposób stanowczy wolę zawarcia umowy poprzez wpłatę na wskazane konto kwoty 0,01 zł. Twierdzenia te pozwalają rzeczywiście przyjąć, że między stronami nawiązał się poprzez złożenie zgodnych oświadczeń woli pewien stosunek prawny, jednak konieczne jest też ustalenie treści tych oświadczeń, aby Sąd mógł stwierdzić, czy w istocie wynikają z nich obowiązki E. B. odpowiadające opisanym w pozwie roszczeniom. Strona powodowa nie przedstawia w uzasadnieniu swego pozwu twierdzeń faktycznych dotyczących treści zawartych w umowie oświadczeń woli jej stron, natomiast załącza do pozwu wzorec takiej umowy – co może zostać ewentualnie potraktowane przez Sąd jako uzupełnienie twierdzeń składających się na podstawę faktyczną powództwa.

Problemem jednak jest to, że umowa ta nie jest kompletna, a tym samym nie są przez to również kompletne twierdzenia powodów dotyczące jej treści, co w zasadzie uniemożliwia ustalenie przez Sąd, jakie są wzajemne prawa i obowiązki jej stron. Z § 1 ust. 1 umowy wynika jasno, że całość uregulowań umownych nie mieści się w treści przedstawionego Sądowi wzorca, ale udzielenie pożyczki normowane jest – zgodnie z wolą jej stron – także postanowieniami Regulaminu udzielania pożyczek gotówkowych. Sąd nie jest w stanie – z braku twierdzeń faktycznych strony powodowej o treści tego Regulaminu i wobec niezłączenia owego regulaminu do akt sprawy – ustalić, jaką treść ów Regulamin ma, a zwłaszcza czy i w jaki ewentualnie sposób modyfikuje bądź uzupełnia postanowienia zawarte w przedstawionym wzorcu umowy, wpływając tym samym na kształt stosunku prawnego łączącego strony. Skoro strony zgodziły się – jak twierdzi strona powodowa – na zawarcie umowy pożyczki o treści określonej w złożonym wzorcu, to również ich zgodną wolą było to, by w myśl § 1 ust. 1 umowy ich prawa i obowiązki umowne regulowane były także postanowieniami przedmiotowego Regulaminu i ustaliły one tym samym, że postanowienia te uzupełniają treść ich wzajemnych praw i obowiązków. Zdaniem Sądu odwoławczego, nie jest możliwe przesądzenie o zasadności dochodzonego roszczenia i o istnieniu odpowiadającego mu obowiązku strony pozwanej w sytuacji, gdy Sądowi znana jest – czy to na podstawie twierdzeń faktycznych powoda (o ile mogą one posłużyć poczynieniu ustaleń faktycznych w warunkach wydania wyroku zaocznego) czy też w oparciu o zgromadzony w aktach materiał dowodowy – jedynie część treści łączącego strony stosunku prawnego, a inne jego elementy nie zostały podane do wiadomości Sądu. Nie można przecież w żadnym razie wykluczyć, że postanowienia Regulaminu modyfikują w takim czy innym zakresie unormowania postanowień umownych w odniesieniu do istnienia, zakresu czy wymagalności zobowiązań pozwanej dochodzonych pozwem. Przedstawienie pod ocenę Sądu jedynie pewnych elementów oświadczeń woli stron nie pozwala na poczynienie ustaleń faktycznych w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy w stopniu wystarczającym, by na ich podstawie możliwe było – po zastosowaniu do stanu faktycznego sprawy przepisów materialnoprawnych – stwierdzenie, że podstawa faktyczna powództwa w istocie uzasadnia dochodzone pozwem roszczenia.

Z powyższych przyczyn nie można podzielić zawartych w złożonej apelacji zarzutów. Skarżący twierdzą, że Sąd I instancji naruszył art. 339 § 2 k.p.c. poprzez nieprzyjęcie za prawdziwe przedstawionych przez nich twierdzeń faktycznych składających się na podstawę faktyczną powództwa, nie dostrzegając, że twierdzenia te były niekompletne i w oparciu o nie – jak wywiedziono wyżej – nie mogły zostać poczynione ustalenia pozwalające uwzględnić powództwo choćby w części. Brak również podstaw do dokonania tych ustaleń w załączonym do pozwu materiale dowodowym, wobec czego zawarte w apelacji zastrzeżenia odnoszące się do oceny przez Sąd meriti dowodów, za pomocą których skarżący wykazywali inne okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, nie mogłyby skutkować uwzględnieniem wniosków apelacyjnych, choćby nawet okazały się zasadne. W efekcie niewykazania przez autorów apelacji pełnej treści stosunku prawnego wynikającego z łączącej ich z pozwaną umowy pożyczki nie sposób też uznać, że w sprawie

naruszono art. 720 § 1 k.c., skoro ustalenia faktyczne nie dały jasnej i jednoznacznej odpowiedzi, jakiej treści obowiązek spoczywa na E. B., w szczególności czy i jaką kwotę winna zwrócić powodowi i czy jej zobowiązanie jest już wymagalne..

W tej sytuacji apelacja została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c., ponieważ wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu.